

Atalay, M. C. (2013). GLOBALLEŞEN DÜNYADA TÜRK SANATI. In International Symposium on Language and Communication: Research Trends and Challenges (ISLC) Proceedings (pp. 2619-2628). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Globalleşen Dünyada Türk Sanatı

Mustafa Cevat Atalay

*Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim İş Öğretmenliği Bölümü, Ankara
atalaymustafacevat@gmail.com*

Özet: Bu çalışmanın amacı; Küreselleşen dünyada Türk sanatının konumunu değerlendirmek, kültür, gelenek, evrensellik kavramları ile Türk plastik sanatların konumunu ortaya koymaktır.

Günümüzde sanatın merkezi, sadece batı değildir. Sanat birey olarak kendi özelinde herhangi bir coğrafyada karşımıza çıkabilir. Dünyanın her yeri sanat merkezi ya da hiçbir yeri değil. Günümüzde, Kültürlerin iç içe geçmesi iletişimin artıp hızlanması gibi birçok nedenle sanatçılar artık kendi coğrafyaları dışında, uluslararası bir kimlik de kazanmıştır. Uluslararası sanat ortamı her türden sanatçının var olabileceği bir merkez konumunda. Yeni dönemde, Sanatçıların kişisel özelliklerinin önemi daha da arttı. Günümüz sanatında sadece, etkileyen ve etkilenen bir sanat iletişimi var. Sanatlar da ki karşılıklı etkileşim sanatçıların sadece bir kültürün sanatçıları değil küresel sanatçılar olmasını sağlıyor. Globalleşen dünyada, Türk plastik sanatı da kendini var ediyor. Türkiye; Atatürk'ün çağdaş bilime, fenne önem veren genç ülkesi, küresel düzeyde sanat alanında yeni atılımlara giriyor. Türkiye sanat ortamı, son yıllarda küresel düzeyde sanatçı ve eser etkileşimi içinde. Bu değişimden öte bir karışım. Artık yaşadığımız coğrafya, yalnız sanatsal etkinliklere katılmayıp bunları organize de ediyor. Küresel, Sergileme alanlarında, Türkiyeli sanatçıların eserlerine yer verilirken, Sanatçılardan bazılarının kişisel özellikleri diğerlerinden daha belirgin. Bazıları yöresel özelliklerinden geçmişlerinden daha fazla besleniyorlar. Hepsinin sanat etkinliğinde birçok farklılık var. Türkiyeli sanatçılar kendi kültürel özelliklerini eserlerine farklı araç ve buluşlarla yansıtıyorlar. Merkezdeki sanatçıların eserleri yerelle evrensel arasındaki ilişkiyi kurmamızı kolaylaştırıyor. Bu ilişkinin güçlü ve güçsüz yanları sanatçılarca seçiliyor. Plastik sanatlar içindeki sanatçının kişisel özellikleri yaratısını ve özgünlüğünü belirleyen başlıca etkenlerden oluyor. Kendinden ve kültüründen beslenerek, eserler meydana getiren sanatçılar yeniden ortaya koyulan ve yeni birleşimlerle artan sanat ortamı içinde sanatçıların gideceği veya kat edeceği mesafeleri yorumlamamızda önemli bir hale geliyor.

Anahtar kelimeler: *Globalleşme, Türk plastik sanatları, sanat*

1. Giriş

Globalleşen dünya kavramıyla bütün ülkelerin bir tek ekonomik finans sistemine uyum sağlamaları, devletin ekonomik ve parasal yetkilerinin birçoğunun çok uluslu büyük şirketlere ya da ortaklar geçmesi anlaşılmaktadır. Globalleşme kelime anlamıyla bütün dünyanın tek bir yere, bütün insanların evrensel insan haline gelmesidir. Güçlüye göre Dünya üzerinde yaşayan insanların benzer aktivite ve eğlenceleri, paylaşmasıdır. İnsanlar benzer ya da aynı yayınları okumakta, benzer

müzik ve etkinliklerden hoşlanmaktadır (Güçlü, 1992: s. 211). Globalleşme sermayenin dünya yüzeyindeki dolaşımının küresel şekilde olması, bütün toplumların iç içe girmesi, bütün dünyada alınmış kararların ortak bir şekilde alınması ve bunlardan herkesin etkilenmesidir (Törenli, 2004,s.10). Foster'a göre, dünya ticareti küresel şirketlerce yönetilmektedir. Bu durum kültürel bütün süreçlere doğrudan yansır. Ve mesafeler teknolojik anlamda sıfırlanmıştır (Golding, 2003: s. 86). Küreselleşme serbest piyasa ekonomisinin getirdiği bir süreçtir. Enformasyon ağıyla yönetilen küreselleşme, enformasyon ağını ekonomilerin iletişimin ve teknolojinin merkezini oluşturmaktadır. Bu coğrafyaların birleşmesini, ulusal devletlerin etkisinin azalmasını destekleyen bir yapıdır (Calhoun, 2004: s. 58). Küreselleşmenin yayılması ulus u geçmişte kalan bir şekle dönüştürmek için zorlamaktadır. Bunda enformasyonun hızı da çok etkili olmuştur (Renata, 2008: s. 258). Globalleşen dünyada endüstrinin, getirdiği olumsuz etkiler, bireylerde ve toplumlarda duygusal duyusal yanın etkilenmesine sebep olmuştur. Bu sistemin en ilginç yanı hayatı bireyi ölçülebilir süreçlere dahil etmesidir. Uzmanlaşma da insanın yaratıcılığı körelten bir öge olarak karşımız çıkmaktadır. Kültürün konumu artık bireyleri küreselleşme altında sadece tüketici ve sanat tüketicileri haline getirmiştir (Artun, 1990: s,8). "Kalaycı'ya göre batı iktisadi ve ticari alanların yanında sanat alanından diğer ülkeler üzerinde egemenlik kurmak istemektedir. Batının, Kültür endüstrisini yaratmasının sebebi budur (Kalaycı, 1999: s. 30). Bugünkü modern insanın konumunda kendi yaşam gelenek ve göreneklerinden oldukça uzakta bir yaşam içerisinde olduğumuzu görmekteyiz. Değişimin etkili olmadığını, düşüncelerin kalıcı olduğunu varsaymak bir yanılgıdır (Caudwell, 2002: s. 91). "Değişimin hızı ve kaynağı" değişimin, herhangi bir toplum üzerindeki etkisinin ne şekilde olacağını büyük ölçüde belirler." (Erkmen,A.s.161,1997). Günümüzde,Değişimler hızla gerçekleşiyor, bu değişimler bazılarında olumlu ve iyiye bazılarında toplumları hazırlıksız yakalamaktadır (Batum, 2006: s. 204). Globalleşme mevcut sorunlar yanında sanat da para ve sanat ilişkisi de sanatın niteliğinde değişimlere neden olmuştur. Bourdieu, bu duruma açıklama olacak şekilde, hizmetlerin planlanmasında paranın rolü kültürün ve sanatında paranın kontrolüne girmesi şeklinde olabilir. Bu aynı zamanda sanatçı serbestliğini de etkileyen bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır.Demektedir (Bourdieu, 2006: s. 511). Kültürün globalleşme içine dahil olması ve paranın kontrolüne girmesi ile kültür emperyalizmi kavramının güçlenerek, bireysel alanlara nüfus etmesini sağlar. San'a göre "her sanatçının kişiliği bu algılamakta gösterdiği başkalık ve orijinallikle orantılı bir seçkinliğe maliktir...eserlerinde sezgi ve hayal gücünden ziyade, aldıkları kültür ve kişisel deneylerin ve çevrelerinde görüp duydukları hallerin dalgalanması yol açar" (Sena, 1993: s. 271). Sanatçı kişiliği tüm bu alanlardan doğrudan etkilenmektedir (Balamir, 1999: s. 55). Turani de, bu yoğun dünya ilişkisi bireyleri aynı düşünce ortamının içine sokmakta, bir kitle robotları haline dönüştürmektedir (Turani, 1998: s. 58) diye belirtir. Bu etkileşim içinde ,Sanat da kültürün içinde gelişen bir kavramdır. Erzen, sanatın aktarılmasında kültürel etkilerin yansması yoluyla gerçekleşmektedir, demektedir (Erzen, 2010: s. 53). Öznel kültürün olabilmesi nesnel kültür içinde gerçekleşmesine bağlıdır. Öznel kültür nesnel bütün değerleri içine katarak yoluna devam eder (Simmel, 2009: s. 332). Erinç, günümüz insanının temel boyuttaki değerlendirmesinde ekonominin ilişkisi kaçınılmaz gibi görünse de insanı oluşturan en temel özellik kültür ve onun

içinde bir parça olan sanattır demektedir (Erinç, 1992: s. 47). Küreselleşen dünyada, güçlü karteller, dev şirketler, bugün yerelle ve yerelde olup biten hakkında ilgiler bakımından fazla istekli görünmüyor. İsteksizlikte Ekonomik sebepler, ilk sırada. Küresel dünyada, küresel güçler, kültüre ait bütün araçlarla yereli kapsıyor. Yereli yaratan düşünce iklimini, sanat iklimini potasında eritiyor. Bu kaçınılmaz bir durum. Bu bağlamda küreselleşen sanat ortamında yerel sanat tiplerini belirli bir coğrafya sanatının hangi konumunda ve etkide düşünmeliyiz? Yerel sanata Genel sanatın kendi içinde coğrafi ve kültürel özerkliği açısından bakabiliriz. Bu özerklik, Birçok yönüyle özgünlüğü içinde taşıyan bir unsur olarak karşımıza çıkıyor. Globalleşen dünyada, kültürün kendi sanatlarımız üzerinde temelden bir etkisi olduğuna yukarıda değinmiştik bu durum hem zoraki hem de enformasyon çağının bir özelliği. Pozitif açıdan değerlendirecek, Global kültürel durum sanatımızı doğrudan etkileyerek globalleşme denen okyanusun içinde bir renk olarak kalıyor. Teacher'a göre, "Bir ülkenin kültür yapısı belki de gayri safi milli hasılasından bile önemlidir" (Aktaran: Çizgen, 2006: s. 65). Sanatta evrenselleşme ulusallaşma sorunlarına baktığımızda, sanatın herhangi bir antropolojik ırksal bir temelde olmadığını hemen fark ederiz. Bu yüzden sanat belli bir kültürün hegemonyası, denetimi altında olamaz. Belli etnik kalıplar taşımaz. Badiou'ya göre, sanat evrenseldir ve herkesi ilgilendiren bir kişisel gerçekliktir. Globalleşen dünyada sanat gerçeğinin önüne küresel metalar set çekmiş ve sanatın evrenselliğini sınırlar hale getirmiştir. Adorno, kültür bu taşlaşmış ilişkilerin içinde çözünmüş ve onlarla bütünleşmiş olduğundan , insanlık onurunu bir kez daha yitirmiştir; kültür endüstrisinin tipik kültürel varlıkları artık diğer niteliklerinin yanında mal niteliği taşımaz,bütünüyle mala dönüşmüştür" (Adorno, 2012: s. 77). Sanat evrenselini ifade eden eser için belli bir kültü ifade etmemelidir. (Badiou, 2011: s. 357). Sanatın iletişimi artırdığı bilinen bir gerçektir. Şişman a göre estetik bağlayıcılık ve zevk insanlar arasındaki ilişkiyi artırır. Bu da sanat eserinin bir sonucudur. Bu ilişkinin birey ulus ve evrensel konumu vardır. İletişim burada enformatik dili kullanarak evrenselliğe sunmada hız kazandırır (Şişman, 2006: s. 48). Globalleşen dünyada Türk sanatı kavramı tümüyle özel bir kavramdır. Çünkü kendi özelinde yer alan bu belli bir kültüre ait sanat olma durumu günümüzde daha farklı ve karmaşık anlamlara gelmektedir. "Türk sanatı gelişim süreci içindedir." (İnan, 2007: s: 17). Dünyanın ulaşılabilirliği bir merkezden diğer merkeze ulaşımı her gün daha da hızlanıp kolaylaşmaktadır. İletişim ağının her geçen gün daha geliştiği dünyamızda, artık bu ağın içinde olan her sanatçı rahatlıkla gündemi takip edebilmektedir. "İletişim teknolojisi birdenbire muazzam boyutlar kazandı. Bir yandan Uzay Çağı'na girdik, bir yandan da İletişim Çağı'na. Zaten ikisi baş başa gidiyordu;" (Cumhuriyet, 03.05.2006) Gündemi takip edebilmek farklı bir olgudur. Batılı sanatçılar dış dünyadan aldıkları her nesneyi kendi sanatlarına katarak sanatlarına konu etmişlerdir. O halde, 20.yüzyılda, günümüz sanatındaki küresel etkileşim kaçınılmaz bir olgudur. San'a göre küreselleşme ve enformasyon çağında sanatsal platformların yeni koşul ve olanaklara yönelmesi gereklidir. Bireysel ve toplumsal değişimlerin farklılaşmaları yaşanmaktadır. (San, 2003: s. 208). Global dünyadan etkilenmemek mümkün değildir. Tunalı'ya göre, sanatın geleceği makine ile uzlaşan insan,ve giderek bütünleşen bir varlık ilkesinde geçmişine benzemeyen, kültür endüstrisi içinde yerini alacaktır. (Tunalı, 2007: s.18). Turani'ye göre de geleceğin sanatı, eletronik-bilgisayar-atom ve uzay çağı'nın sanatı olarak karşımıza

çıkacak, yeni modern endüstrinin kurduğu teknolojik kentler yeni sanat eserlerini talep edeceklerdir (Turani,1998: s. 124).

Fischer, bütün sanatçılar çağları içinde yaşar; bu nedenle, günümüz sanatçıları da günümüzü yansıtır demektir. Gerçek sanatçı da, özgür ve özgürlükçü, evrensel niteliği barındırmalıdır. Sanatçının özgürlüğü ve özgünlüğü ne kadar dönemsel özellikler gösterse de evrensel nitelikler taşır (Fisher, 1990: s: 101). Fisher, özgürlüğün ve özgünlüğün aynı zamanda yöresellikle bağlantılı olduğunu söylemektedir. Yılmaz'a göre ise, sanatın farklılıklara, eşitsizliklere sahip olması, dünya sanatında bir çok ize sahiptir "Bir İngiliz, Türk, Çinli ya da başka dilleri konuşan insanların dünya tasarımları farklıdır". (Yılmaz, 2009: s. 360). Farklı bir yaklaşımla, Çağlayan'a göre sanatçı da sosyal kimliğini uzun sürede elde etmiştir. Sanatın ve sanatçının bireysel özgürlüğünün göreceli olması sanat ve sanatçı arasındaki ilişkinin daha karmaşık olmasına neden olur. (Çağlayan, 2009: s. 203). "Uygarlık, insan tarafından taşınsa ve ancak onunla var olsa bile kendi kendine bir bütündür." (Güvenç,1997: s. 199). Sanatçı kimliği ile insanın kendi kimliği arasında kanımca ilişki her zaman çok anlamlıdır. Bozkurt, "Kimliğimizi çağdaşlıkta bulabilir, varlığımızı, çağdaşlaşarak koruyabiliriz, Kimselere benzemeye kalkışmadan; kendimiz kalarak. Zaten istesek de benzeyemediğimizi artık anlamış olmalıyız" demektir (Güvenç, 1993: s. 339). Güvenç bu sözleri ile çağdaşlaşma ve yöresellik ilişkisi içinde evrensel sanat ilkelerine nasıl ulaşacağızla? kimlik ve kültürle ilgili sanatsal durumun temel dinamiklerinden bahseder. Güleriyüz ise; kendi dinamiklerini iyi bilen kendini tanıyan bir toplum olmak zorunludur. Geleneksiz toplumun olması mümkün görünmemektedir. Ancak gelenekle çağdaş sanat arasında iyi bir köprü kurmak gerekir bu üretmenin bir yoludur, demektir.

"TÜRK SANATI, ÇOK CİDDİ VARDIR" diyerek de önemli bir tespitte bulunur. (Güleriyüz, 2002). Türk sanatçılarının kendi kültürel özelliklerini anlatan konularla küresel sanat ortamında gündemde ve güncel kalabilmesi mümkün olmayacaktır. Burada sanatçının kendi kültür anında bireysel özelliklerinin esere yansımaları eğilimlerini anlatım şekli bulması önemli bulunan bir noktadır. Tansuğ'a göre "her ulus,biçim yaratıcı iradesini temsil eden sanatçı bireylerle evrensel dünyaya bu alandaki tamamlayıcı katkısını yapmaktadır (Tansuğ, 1983: s. 212). Burada özgünlük dediğimiz kavram evrenselliğin kapsayıcılığı içinde var olabilecek bir kavramsa özgünlük kişinin kendi algıların esere yansımalarından oluşacaktır. Özsezgin'e göre, Yöresellik, resimde içeriği belirleyen bir etken olduğuna göre, sanat yapıtının biçimini içeriğinden soyutlamak ve yöresel içeriğe aktarma biçimleri giydirmekle bize özgü bir sanat yapamayacağımız, özgünlüğe varamayacağımız ortadadır. Bugün Türk resmi, bu gerçeğin peşinde ve özgünlük arayışlarının içindedir. (Özsezgin,1990: s. 33). Özturanlı, Sanatsal ürünlerin çağdaş türlerinde geleneksel sanat türlerinin zengin bir kaynak olduğunu ve yeni anlatım olanakları yarattığı söylenebilir diyerek geleneksel sanatın günümüz sanatındaki yaratıcılığa etkisine gönderme yapmıştır. (Özturanlı, 1989).

Badiou'da sanatın önemi, küreselleşme etkisinde yeni bir evrensellik anlayışını gerektirir diyerek, bunun gereği de duyarlılık ve dünyanın duyusal yorumudur. Sanatsal yaratım burada da insanın özgürleşmesindeki basamaklardan birisidir . demektir (Badiou, 2011).

Tansuğ'a göre çağdaş Türk sanatının öz kaynakları ve gelenekleri temellendirir. Türk resim sanatının sınırları kendi bölgesel ve etnik gelişiminde aranmalıdır (Tansuğ, 1997: s. 17). Ancak, gelenek ve yöresel bağ ne kadar çağdaş sanatı besleyen olgulardan birisi olsa da gelenek etkileşimde, günümüz sanatının yaratı eksenini geleneksel yapının belirlemesi mümkün görünmemektedir. Çağdaş sanatın etkileşimdeki gelenek faktörü eserin temel kadrosunu oluşturamaz, bu bizi eser üzerinde klasik le bağlantımızı etkiler. Kanımca, çağdaş sanat yapanların büyük çoğunluğu, bu duruma karşı çıkarak geleneğin ana etmen değil yalnızca yardımcı bir etmen olmasından yana olmadırlar. Eleştirel bir bakışla Ersoy, "sanat ne denli ilkel ve yerel olursa, o oranda ulusallığını korumuş olur ki bu da ulusların ilkel kalmasını gerektirir. Oysa çağımızda uluslar ikelliği değil, uygar olmayı amaç edinmişlerdir" (Ersoy, 2004: s. 70). Büyükişleyen de, çağdaş sanatın ivmesinin arttığını, geleneksel faktörün tüm tutuculara, değişmez görüşlere karşın sanatçılarımız çağdaş yapıtlarını oluşturmakta, görüşlerini bilgi şölenlerinde tüm gelenekçi baskılara rağmen dile getirmekte olduğuna gönderme yapar. "İnanmaktayım ki, tüm gelenekçilere, kalıplaşmış görüşlere, satış hesaplarına karşın görsel sanatlarımız çağdaş sanat içindeki yerini er ya da geç alacaktır" (Büyükişleyen,: s.33,39). Günümüz sanatının gelişmesi ve imkan bulması, içten ve dıştan yani, devletten kamuoyundan beklenen ilgidir (Özer, 2009: s. 172).

2. PROBLEM

Tür sanatının küreselleşen dünya da yeri nedir? Ne olabilir? değişen koşullar nelerdir? Gibi soruların yanıtlanması günümüz sanatındaki rolümüzü güçlendirmesi yanında onu daha iyi tahlil etmemizi sağlayacaktır.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırma, alana ilişkin literatür tarama yöntemleriyle gerçekleştirilmiş, eleştirmen, sanat eğitimcisi, toplumbilimci ve sanatçı görüşleriyle şekillendirilmiştir. Araştırmada enformasyon çağı ve Küreselleşme süreciyle beraber sanatçının yeri konumu Gibi Olgular tartışmaya açılmış, sanatçının evrensel bir sanatçı olması yolundaki tartışmalar konusunda görüşler ileri sürülmüştür.

3.1. Denenceler

1. Küreselleşme kaçınılmaz olarak toplumları etkilemektedir.
2. Türk Sanatı gelişim aşamasındadır.

3.2. Sınırlılıklar

Araştırma literatür kaynakların değerlendirilmesi ve yorumlanması ile sınırlıdır. Araştırma Türk sanatında plastik sanatlarla sınırlıdır.

3.3. Araştırma modeli

Araştırma bulguları ile ilgili literatür bulguları, Türk sanatının önde gelen sanatçıların değerlendirmeleri, ve bulguların değerlendirilmesinde oluşmaktadır.

4. AMAÇ

Bu araştırma, dış kültürel değerlerle etkileşim içerisinde olan çağdaş eğitim sistemimiz içerisinde; Türk resminin küresel dünyadaki yerini ve sanat eğitimcisinin yeni kimlik ve sorumluluklarının tartışılmaya açılmasını amaçlamıştır. Çalışmada; enformasyon çağı ve küreselleşme sürecinin, toplumsal ve kültürel yaşama ne gibi değişiklikler getirdiği ve bu değişikliklerin bireyi, sanatçıyı ve sanat eğitimcisini hangi yönde etkilediği ele alınarak, bu etkileşim ortamında genelde sanatçıların ve özelde sanat eğitiminin sorunlarının ortaya konması amaçlanmıştır.

5. SONUÇ

Türkiye sanat ortamı küresel dünyanın içinde bir varlık bulma davranışı içinde. Çeşitli uluslararası sergilerde artık Türk sanatçıları görmek bizleri şaşırtmıyor. daha s, birtakım müze koleksiyonlarına Sanatlarımızın güncel üretiminden örnekler alınıyor. Bu gelişmelere sevinmek gerek, Batı sanat ortamının kültürel hegemonyası içinde sanatız varlık savaşı veriyor. Bu sanatçının tikelden evrensele ulaşmasında bir süreç. Batı'nın sanat serüvenindeki etkinliği sanatçıların bireysel çalışmalarının enformasyon çağındaki süreçte dalga dalga yayılıyor.

Uluslararası sanat ortamı artık her ülkeden oyuncunun rol alabildiği bir sahne olmuştur. Plastik sanatlar değişen dünyada sadece sanat merkezlerinde değil her türlü ortam içinde araştırma ve yayılma olanaklarına sahip olmuştur. Bunda en sebep enformasyon çağının imkânlarıdır.

Toplumsal bilinç 19. yüzyıldan çok daha farklı bir algı ortamının içinde, hız, çabukluk, telaş ortamı içinde, sanat eserlerini değerlendirmektedir. Sanatseverlerin çalışma ortamı hayatlarını kazanma şekilleri, kültürel algıları çok çeşitlenmiştir. Sanatçılar her tür konuyu çalışmalarına kaynak edebilmektedir. Bütün bu etkileşimler etrafında yeniden ortaya koyulan ve yeni kombinasyonlarla artan sanat serüveni de özellikle Türk sanatında kültürden beslenen bir imkanla yol almaktadır.

Bugün bir çok kültürel etkinlikte sanat alanında büyük sergi etkinlikleri ve müzelerde gerçekten uluslar arası bir olgu karşısındayız.

Globalleşen dünyada dünya da Türk Sanatı da kendine yeni yer edinme çalışmaları yapılmıştır. Fakat bu durum bir çok kişi tarafından görmezden de gelinebiliyor Tansuğ'a göre "Türk sanat kimliğinin, uluslararası etkileşim alanlarına yönelik çabalar içinde dile gelmekte olduğunu da kimse iddia edemiyor." (Tansuğ, 1997: s. 75). Türk sanatı kendin özgü yanlarının yanında artık gündeminde parçası olabilmiş, gündeme yön verebilen bir durum içindedir. Fakat bu durum sanatçıların bireysel zenginlikleri ile kültürlerinin bir yorumu olan eserleri ile mümkündür. Türk sanatı da dediğimiz aslında kültürel temellerde eser üreten bireysel sanatçılar, güçlü altyapısı ve müthiş yaratma yeteneğiyle artık gündemin belirleyendir. Sanat ve ekonomi ilişkisine yer verip serbest piyasa ekonomi içinde doğu bilimci eser

üretenler ve geçmişe değinen eserler bugün varlar ama yarın olacaklar mı? sorusu da aklımıza gelmektedir. Tansuğ'a göre, çağdaş sanatın evrensel bir nitelik kazanması ancak siyasi ve kültürel iradede yatar. Bu ise kendi kültürel geçmişini yeni bir söylemle gerçekleştirmekten geçer (Tansuğ, 1997: s. 26). Sanatı serbest piyasa ekonomisi koşullarına göre talep ve buyruklar göre şekillendirenler Türk sanatını geleneksel çizginin içine katmakla kalmayacaklar sanatlardaki zanaat olgusunu da hortlatacaklardır.

Türk sanat ortamı kültür ortaya koyan bir merkezdedir. Türk dünyasının kültürel temellerindeki farklılaşmalardan ortaya çıkardığı yeni duruş ortak bir gövde içinde evrensel sanatın içine nüfus etmektedir. Evrensel ve tikel değerler. Bir kültürün alternatifini olarak değil bizim yeni fırsatlar yakaladığımız bir alan olarak görülmelidir.

Dünya sanatçılarını bir araya getiren ve karşılaştıran yılaşırı uluslararası sanatsal etkinlikler ve özellikle Amerika ve Avrupa da gerçekleştirilen dev düzenlemelere bakıldığında disiplinler arası sınırların kalktığı sanatçı kavramının sadece plastik sanatlar eğimi ya da usta çırak ilişkisine dayalı geleneksel çizgi de eğitim almamış kişilerce de mümkün olduğu görülmektedir. Artık sanatçı kavramını karşılığında insan nitelendirilmesi değiştiği gibi, eserler de, herhangi bir biçim ya da malzemeyle sınırlandırılmayan alışkanlıklarımızın dışında yapıtlar ortaya konmaktadır. Sanatçılar, küreselleşme sürecinde bireyselleşme ve evrenselleşme kavramlarını bir bütün olarak sürdürebilecek ve değerlendirebilecek yeterlikte bilgi ve birikime sahip olmak durumundadırlar. Bunun için sanatçılarla uygun donanım ve fırsatlara uygun sanatçı tiplemesinin gelişimine fırsat yaratılmalıdır. Küreselleşmenin getirdiği sorunları ancak özgür sanatçı iklimi, yaşam kaygılarıyla tümüyle mücadele ederek zamanını harcayan sanatçı yerine sanat eserindeki evrensel ilkelere ulaşmak adına yaratıcı, mücadeleci, sorun çözme yetimine sahip, güçlü ve bilinçli sanatçılar sayesinde küreselleşme süreci daha zararsız yaşanabilecek, evrenseldeki insan dinamiğın ortak varlık sorunları anlatım imkânı bulacaktır. Türkiye de de küresel etkinin yıkıcı etkilerinden kurtularak kültür yaratan bir zirve olma yolunu tutmalıdır. Kültürde En büyük hazinemizden birisi yerel kültür dür. Bunu küreselleşen dünyamızda en etkin şekilde tanıtılmalı paylaşılan zenginliklerimizle güzel sanatlarda etkin olmalıyız.

Balkaya'ya göre, ATATÜRK, çağdaş bir toplum olabilmenin yolunun güzel sanatlarda ilerlemek olduğunu ilke edinmiştir. "Muassır medeniyetler seviyesine" varmanın yöntemi olarak kültür ve sanatı benimsemiştir (Balkaya, 1998: s. 89).

Kaynakça

- Güçlü, B. (1992). "Globalization Social Theory and Global Culture" Bilim Sanat Yayınları.
- Törenli, N. (2004). Enformasyon Toplumu ve Küreselleşme Sürecinde Türkiye, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara.
- Golding, P. (2003). Kapitalizm ve Enformasyon Çağı Küresel İletişim Devriminin Politik Ekonomisi, Editörler: Robert Mcchesney, Ellen Meiksins Wood, John Bellamy Foster, İngilizceden Çevirenler: Nil Senem Çınga, Erhan Baltacı, Özge Yalçın Yayına Hazırlayan: M. Serdar Kayaoğlu, epos yayınları, Ankara.
- Craig, C. (2004). Küreselleşmeye Direnmek mi Yoksa Ona Şekil Vermek mi? Küresel Kuşatma Karşısında İnsan, Hazırlayan: Mustafa Armağan, Çeviren: Şahabettin Yalçın, Ufuk Kitaplar, 1. Baskı, İstanbul.
- Renata, S. Renata, S. (2008). Sanat/Siyaset Kültür Çağında Sanat ve Kültürel Politika, Çevirenler: Mustafa Tüzel - Elçin Gen - Esin Soğancılar - Haluk Barışcan - Nurdan Gürbilek - Sabir Yücesoy Ufuk Kılıç - Emrehan Zeybekoğlu, Editör: Ali Artun, İletişim Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul.
- Artun, A. Sanaatın Dönüşen Rolü ve Biz 11, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat Yazıları IV, Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Erkmen, A. (1997). Sanatın Değişim Değerinin Belirlenmesinde Para: Sanat Sponsorluğu.
- Batum, U. (2006). Küresel Köyün Kavalcılar Ülkelere Dostları Olmaz,, 1. Baskı, İstanbul.
- Bourdieu, P. (2006). Sanatın Kuralları - Yazınsal Alanın Oluşumu ve Yapısı, Kitap Editörü: Feridun Aksın, Redaksiyon: Ender Gürol, Düzelti: Alev Özgüner, Yapı Kredi Yayınları, 2. Baskı: İstanbul.
- Balamir, B. (1999). Sanat Eğitiminde Özgürlük ve Özgünlük, T.C. Kültür bakanlığı, Birinci Baskı, Ankara.
- Ashlan, E., Erek, A., Nazlı, E. (2010). Kırılmalar, Sınırlar, Yolculuklar Sanat ve Felsefe Buluşması, Yayına Hazırlayan: Nezih Başgelen, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.
- Georg, S. (2009) Bireysellik ve Kültür, Metis Yayınları, Çeviri: Tuncay Birkan, İstanbul.
- Erinç, M. Bireysel Ve Toplumsal Kimlik Aramada Kültürün ve Sanatın Rolü, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat Yazıları, Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları: 7, Sayı 2, Ankara.
- Şişman, A. (2006). Sanat Ve Sanat Kavramlarına Giriş, yaz yayınları, İstanbul.
- Cumhuriyet, 03.05.2006.

- San, İ. (2003). Sanat Eğitimi Kuramları, Ütopya Yayınevi, Ankara.
- Fischer, E.P. (1990). Sanatın Gerekliliği, Çeviren: Cevat Çapan, İmge Kitabevi, 6 baskı, Ankara.
- Yılmaz, M. (2009). Sanatçıları Okumak ya da Postmodern Söyleşiler, Ütopya Yayınevi Nisan, Ankara.
- Çağlayan, F. (2009), Sanatlar ve Toplumsal Etkileşim, e yayınları, 1. basım.
- Güvenç, B. (1993) Türk Kimliği Kültür Tarihinin Kaynakları, kültür Bakanlığı Yayınları / 1549 Yayınlar Dairesi Başkanlığı İnsanlık Tarihi Dizisi/2, 1.baskı, Ankara.
- Güleryüz, M. (2002). Türkiye'de Plastik Sanatlar Sorular ve Saptamalar, Türk Kültürü Kongresi (v : 2002 : Ankara) v. Türk kültürü kongresi: cumhuriyetten günümüze türk kültürünün dünü, bugünü ve geleceği. Ankara, 17-21 aralık : plâstik sanatlar, (Atatürk yüksek kurumu Atatürk kültür merkezi başkanlığı yayını: 313, kongre ve sempozyum- far 29)
- Özsezgin, K. Sanat Üzerine, Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları: 3, Resmimizde Yöresellik ve Çağdaşlık İlişkileri.
- Özturanlı, G. (1989) Mimar Sınan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uygulamalı Sanatlar Ana Sanat Dalı Seramik Cam Programı Geleneksel Tasarım İle Çağdaş Tasarım İlişkilerinin Değerlendirilmesi Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Eser Çalışması.
- Badiou, A. (2011). Çağdaş Sanat Üzerine On Beş Tez, Derleyen ve Sunan Ali Artun, Sanat Manifestoları, Avangard Sanat ve Direniş, Çev: Elçin Gen, 2.baskı Ekim, İstanbul.
- Büyükişleyen, Z. Çağdaş Sanatın Oluşumu ve Gelenekçiler Üzerine, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat Yazıları, I, Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları: 4.
- Balkaya, F. (1998) Sanat Üzerine Yazdıklarım, Armoni Yayıncılık, (93-98 makaleler) Ankara.
- İnan, E. (2007). Çağdaş Türk Resmi Orjina mı?, Genç Sanat Dergisi, Şubat, İstanbul.
- Kalaycı, L. (1999). Uluslararası İstanbul Bianeli, Türkiye'de Plastik Sanatlar Dergisi, Sayı 40 Asır Matbaası: İstanbul.
- Çizgen, G. (2006). Sanat Pazarı, Artist Dergisi, Sayı:72.
- Tunalı, İ. (2007). Sanatın Geleceği Üzerine, Artist Dergisi, Mayıs, Sayı: 5/78, Mas Matbaa, İstanbul.
- Tansuğ, S. (1997). Çağdaş Türk Sanatına Yaklaşımlar, Bilgi Yayınevi:Ankara.
- Turani, A. (1998). Çağdaş Sanat Felsefesi, 2.Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Özer, B. (2009). Kültür Sanat Mimarlık, 5.Basım, MSÜ Yayınları: İstanbul.

- Caudwell, C. (2002). Ölen Bir Kültür Üzerine İncelemeler, Metis Yayınları: İstanbul.
- Tansuğ, S. (1997). Gelenek Işığında Çağdaş Sanat, İz Yayıncılık: İstanbul.
- Güvenç. B. (1997). Yüzyılımızda İnsan Felsefesi, Takiyettin Mengüşoğlu'nun Anısına, Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara.
- Sena,C. (1993). Estetik, Sanat ve Güzelliğin Felsefesi,11.Baskı. Remzi Kitabevi: İstanbul.
- Ersoy, A. (2004). Sanat Kavramlarına Giriş, Yorum Yayıncılık, İstanbul.
- Tansuğ. S. (1983). Karşıtı Aramak, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, Ufuk Matbaası, İstanbul.
- Adorno, T. (2012). Kültür Endüstrisini Yeniden Düşünürken, Cogito 36 ,YKY, İstanbul.